

MML
MAAN-
MITTAUS-
LAITOS

Maailmanperintökohteet maanmittaustoimituksissa

Maanmittauspäivät 2024

Maanmittausinsinööri DI, VT Janne-Ville Kinnunen

Maailmanperintökohteista

- Perustuu Unescon maailmanperintösopimukseen joka velvoittaa valtion suojelemaan kohteen kansallisesti?
- Suomen maailmanperintökohteet
  - Suomenlinna (Helsinki, 1991)
  - Vanha Rauma (Rauma, 1991)
  - Petäjäveden vanha kirkko (Petäjävesi, 1994)
  - Verlan puuhiomo ja pahvitehdas (Kouvola 1996)
  - Sannalahdenmäen muinaishaudat (Rauma 1999)
  - Struven astemittausketju (2005)
  - Merenkurkun saaristo (Mustasaari 2006)

Maailmanperintökohteista

- Maailmanperintökohteet ovat keskenään hyvin erilaisia
  - Rakennettuja kohteita (Suomenlinna, Vanha Rauma jne.)
  - Luontokohteita (Merenkurkun saaristo)
  - Jotain siltä väliltä (Sammallahdenmäki, Struven ketju)
- Niiden suojelu kansallisesti perustuu siksi myös erilaisiin säännöksiin tai pelkkään valtio-omistukseen
  - Muinaismuistolaki, rakennussuojelulaki, luonnonsuojelulaki, kirkkolaki (ainakin nämä)
- Niiden omistuspohja myös vaihtelee
  - Valtio, yksityinen, kunnat, seurakunnat, osakaskunnat

Maanmittaustoimitukset

- Useimmat maanmittaustoimitukset muuttavat kiinteistöjaotusta, mutta eivät vaikuta suoraan anna lupaa muuttaa fyysistä maailmaa
  - Lohkominen, halkominen, tilusvaihto jne.
- Poikkeuksena tästä on esim. yksityistietoimitukset ja eräissä tapauksissa lunastustoimitukset.
  - Tosin esim. tietä ei saa rakentaa, jos se on jonkun muun lain mukaan kielletty, mutta lähtökohteisesti tieoikeuttakaan ei saisi tällöin perustaa.

Maanmittaustoimitukset

- Vaikutus maanmittaustoimitukseen riippuu siitä, millä tavalla maailmanperintökohde on suojattu.
- Maailmanperintökohdestatus ei yksistään tuo suojelua.
  - Esim. yksityistietoimituksessa ei voida perustaa tieoikeutta jos suojelu kieltää sen.
- Toisaalta monesti ”lupia” antavissa toimituksissa laissa on yleisiä haittakieltoja jotka suojaavat myös maailmanperintökohteita, vaikkei erityistä suojelupäätöstä olisikaan tehty

Maanmittaustoimitukset - esimerkkejä

- Yksityistielaisissa tieoikeuden perustaminen myös kielletty jos tiestä voisi aiheutua huomattavaa luonnon turmeltumista tai ympäristön kulttuuriarvojen vähentymistä.
- Lunastuslaissa taasen maailmanperintöstatus vaikuttaa yleisen tarpeen ja muiden lunastusedellytysten punnintaan.

Kiitos

